



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

Secunda pars.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Sermo

videat volumen istius prophete nec vllum habuit doctorem.
quia cum esset paruulus heremū introiuit. sancto igitur spiritu
reuelante didicit prophetiam et q̄ de seipso esset intelligendo co
gnouit it̄.

Secunda pars.

Etando cum dicitur. Et qui missi erant it̄. tangitur
maligna postulatō de sui officii celebritate. Sperabāt
enim qui missi fuerant magnum aliquid audire a iō
hanne. vt q̄ diceret se esse christum aut helyam: aut
saltem quemq̄ eximium prophetarum. Audientes itaq̄ q̄ dīc
se esse vocem clamantis. reputauerunt hoc modicum. quia non
intelligebant diuina misteria. & ideo indignati faciunt ei questi
onem in hac secunda parte euangelii de officio suo. In qua par
te tanguntur tria. Primo namq̄ magna explicantur qui fuerūt
missi. Vnde dicit: Et qui missi fuerant erant ex phariseis: phari
sei interpretantur diuisi. et sic dicebantur eo q̄ cultu religiois
a reliquo populo diuisi erant. sicut religiosi in populo christi
ano conuersationis. vita et habitu diuisi sunt. Nota q̄ supra e
uangelista dicit q̄ missi ad iohannem erant sacerdotes et leuite
nec non dicit q̄ erant ex phariseis forte enim simul cum sacerdo
tibus et leuitis & pharisei missi sunt. vt legatio esset sanctorum ex
presencia religiosorum. vel forte illi qui missi sunt erant vtrūq̄
et ordinati in sacris et pharisei. Sicut etiam tempore presenti re
ligiosi ad sacros ordines promouentur Secundo ponitur q̄stio
et interrogauerunt eum ex inuidia et indignatione. cum enim
pharisei appetant venerari a populo propter sanctitatem: Vel
religiosi inuidebant iohanni qui non de numero eorum et ta
men fama sue sanctitatis celeberrima erat in populo et dixerūt
¶ Quid ergo baptizas: baptizare idem est q̄ lauare: si tu
non es christus: cui incumbit ille actus. Vnde de Eze. trigesimo
sexto. Effundam super vos aquam mundam et mūdabimini ab
omnibus inquinamētis vestris. neq̄ helyas qui figurabat bap
tismum quo ad materiam et transitu iordanis in curru igneo:
quo ad efficiētē spiritum sanctum quo ad effectum. cum ascē
dit per turbinem in celum. vt habetur quarti Regū secundo ca
pitulo neq̄ propheta. Prophete enim officium est baptizare: si
cut patet de Eliseo quarti Regū quinto capitulo qui naaman
leprosum iussit baptizare septies in iordane et mundatus est.
quasi dicant iudei per ista verba iohāni presumptuosus es: q̄

Quartus

sumis tibi officium alterius. Nota q̄ licet Johannes non esset christus baptizare tamen poterat quia erat precursor eius: et ideo debebat parare viam baptismo christi. Item licet non esset helyas personaliter baptizare tamen poterat quia habebat spiritum et virtutem helye Luce primo. Vltius baptizare poterat quia et si non erat propheta erat tamen plusq̄m propheta. Mathi vndecimo. Tercio ponitur responsio Johannis in qua ostendit quale fuerit suum baptisma et ad quid institutum. dicit ergo: Respondit eis Johannes: inuidis et peruersis veritatem benigne aperuit dices. Ego baptizo in aqua: quasi dicat non est multum querendum de baptismo meo. non enim est aliquid magnum cum sit in aqua tantum. ¶ Queritur h̄ de sua ista magna bap̄smi Johannis. et dicendum q̄ baptismus eius quantum ad materiam conuenit cum baptismo christi. quia materia vtriusq̄ est elementum aque. sed quantum ad formam nō conuenit. quia forma verborum in baptismo Joh. erat illa Ego baptizo te in nomine venturi. Vnde dicitur Actuum decimono no caplo. sed forma baptis̄mi christi est hec: . Ego baptizo te in nomine patris et filii ⁊ spiritus sancti. vt dicitur Math. vltimo. Item queritur de effectu istius baptis̄mi et est dicendum q̄ baptis̄mus Johannis nihil operabatur intrinsecus in anima sed solum corpora exterius lauabat. baptis̄mus vero christi lauat corpora exterius et animam interius. et ideo non sufficiebat baptis̄mus Johannis ad salutem. Vnde oportuit baptizatos baptis̄mo Johannis christi baptis̄mo mundari vt dicitur Actuum de mono caplo. ¶ Queritur ergo ad q̄d institutus fuit baptis̄mus Johannis si nō sufficiebat et dicendū. q̄ baptis̄mus eius quadruplicem habuit institutionis causam. Primo quidem vt significaret baptis̄mū xpi. ⁊ vt sic fuit sacramentū. Sedo vt asuescerent hoies ad baptis̄mum christi. et sic non erat sacramentum sed sacramentale. sicut torneamentum. quo milites asuescunt bellare non est bellum. Tercio vt ex nouitate actus baptizandi plures conuenirent ad Johannem. quibus annuncaret de christo. Quarto vt manifestaretur christus in baptismo Johannis voce patris et spiritus sancto. Vnde ioh̄anis primo. Vt manifestet in israhel propterea ego veni in aqua baptizans. Et hanc causam statim inuit Johannes dicens. Medius autem vestruz stetit quem vos nescitis. Et ideo supple ego Johannes baptizo in aqua: vt ad illius perueniatis noticiam. Dicitur autem ipse stetit cristus ibi medius inter iudeos. quia non fuit solitarius

Sermo

et occultus sicut Job. sed inter eos manebat quasi vnus ex illis
P Deinde ponitur tempus aduentus christi in quo satisfaci
et qualiter primis questionibus per quas volebant scire de chri
sto Vnde dicit: Ipse enim est qui post me venturus est. sicut p
uenit gracia figuram. sicut splendor lucernam. sicut sol iustitiaz
sicut iudex preconem. et sicut dominus seruum. Deinde commē
dat venientem: Qui ante me factus est: Nota q̄ hic argumenta
tur arrianus ex verbis iohannis. dei filium esse creaturam. Jo
hannes enim dicit de seipso: ante me factus est: aut igit̄ intelli
git q̄ sit factus ante se q̄ntum ad humanaz substantiam aut q̄
tum ad diuinam. primum autem esse non potest. quia non fuit
cristus factus homo ante ioh̄ez s̄ ioh̄es ante cristum Sexto enim
mense sui conceptus facta fuit christi conceptio. vt habetur Lu.
primo. Quapropter sequitur q̄ christus secundum naturam di
uinā factus est. Omne autem factum est creatura. dei itaq̄ filius
creatura est vt concludit Arrianus Et dicendum q̄ filius dei fm̄
diuinam naturam non est factus sed genitus. fm̄ quod dicit̄ in
simbulo Nicæni consilii. Genitum non factum. verbum autē il
lud iohannis quo dicit: ante me factus est: intelligitur quantū
ad humanaz naturam assumptam. Et quando dicit Arria⁹. q̄
conceptio iohannis fuit prior conceptione christi. potest dici du
pliciter. Primo quidem q̄ prius factus fuit christus quia citius
conceptus eius fuit tota simul ⁊ in instanti. sed conceptio iohannis
in tempore. Vnde si scripsi hodie hant colūnam et heri aliam pos
sum dicere q̄ ante illa conceptio facta est q̄ precedens si m̄d ap
positum est temporis in factioe istius q̄ illius. vel potest aliter
dici: ante me factus est vir: scz perfectus. gracia et virtutibus.
quia cum facta fuit christi incarnatio statim fuit oī p̄fectione cō
pletus. ⁊ adhuc non erat talis Johannes. vel potest dici tercio
fm̄ beatum Augustū: ante me factus est: id ē mihi dignitate p̄
positus. vel vt dicit glosa super librū Numerorum: ante me fa
ctus: id ē fact⁹ ē vt ante me erat. vel fm̄ Dri. ante me id est cō
ram me factus. quia christi presentiam agnouit in vtero. Deim
de tangit dignitatem christi: Cuius non sum dignus vt solua⁹
eius corrigia calceamenti: quod quidem vero modo pōt̄ intelligi
ad lrām. qz tanta est dignitas xpi q̄ nulla creatura etiaz in hu
milibus digna est illi ministrare. et hoc dicit Johannes q̄ non
est dignus accedere ad pedes christi vt ministrando soluat calce
amenti corrigiam. Aliomodo potest mystice intelligi vt per cor
rigiam calceamenti intelligatur vno diuine persone ad huma
nam substantiam. Non est igitur soluere dignus. enodare